

van z'n medium. Hiermee wil niet gezegd zijn dat dit soort studies in olieverf overbodig zou wèzen. Maar wel worden ook minder goed verantwoorde studie-doeken hier als voltooide schilderijen aangemerkt, en een schilder mag men dan niet kwalik nemen als hij aan de verleiding toegeeft om ook deze onrijpe vruchten tussen de rijpe ten toon te stellen en te verkopen. Hijzelf maakt echter een zuivere kennis van en een juist oordeel over zijn werk moeilijker dan nodig is, doordat men veel meer moet schiften dan gewenst is.

Het volgende schilderij hier afgebeeld: „Bij Plumstead, Kaap Provincie” is karakteristiek voor de omgeving van Kaapstad; het stuk werd bekroond op de tentoonstelling van de South African Academy te Johannesburg in 1923. Het winderige van de Kaapse vlakte zit in de vier waaubomen eigenzinnig belichaamd.

Ik heb reeds opgemerkt: het Bosveld, de grote ongerepte wereld benoorden Pretoria, is Pierneef's tuiste. Daar vindt hij het Transvaalse landschap in rijker flora, waar de sterke atmosferiese wisselingen enorme verscheidenheid van koloriet scheppen.

Hoewel zeer verschillend van de Kaap-Provincie, is dit laatste toch een trek van overeenkomst ermee, en deze Bosveld-doeken vormen een schakel met de vorige. Vooral het hier afgebeelde (bl. III): „Wegtrekkende donderbui”, is smijdig geschilderd. De brutaal-groene bomen, zat gedronken van de regen, steken hun koppen in de donkere lucht. De schilder zat midden in de nattigheid te werken, zelf over-verzadigd van 't hemelvocht. In een halve achtermiddag, opgejaagd door een nieuwe bui, smeed hij z'n impressie neer, met een beproefd kunnen, verworven door naarstige studie en intieme vertrouwdheid met z'n wereld.

Dit en dergelijke stukken zijn op hun best doordat er geen atelierlucht aan zit. In een klimaat als hier is dit mogelijk. Maar daartegenover: de verleiding is groot om zo'n expressie-uit-één-stuk, in vele gevallen gerechtvaardigd ook door het gegeven, als voorbeeld te stellen ook voor ander werk, waarbij dóórdringen in het onderwerp meer gewenst zou zijn. Pierneef heeft stellig heel wat werk tentoongesteld dat een zeker gemis aan diepte niet verbergen kan onder technische vaardigheid.

Een ander bosveld-stuk, zeer breed geschilderd, geeft een fraaie en sobere expressie van het eigenaardig land.

Het vorig jaar, 1924, zag hem in Zuid-West. Opgetogen kwam hij terug: heel nieuw werk, bijna alles verkocht op de tentoonstelling in Windhoek. Een ideale wereld voor onze schilder, alleen wat tè ver weg. Het eerste Zuid-West-stuk (bl. III) doet in z'n rechter benedenhelft ietwat Rembrandtiek aan in z'n gouden lichteffekt. De twee boompjes staan te gloeien op de hete plaat van licht, tegen de diep blauwe en loodzware heuvels,